

Església de Sant Bartomeu de la Vall de Vilaramó

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Masia de la Vall de Vilaramó, al sector nord-est del terme de Gaià
Emplaçament Ctra. BV-4401, al km. 11,6 pista asfaltada en direcció oest cap a la Vall de Vilaramó
Alçada: 613

Coordenades:

Latitud: 41.96296
Longitud: 1.94204
UTM Est (X): 412331
UTM Nord (Y): 4646205

Classificació

Número de fitxa 08090 - 325
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Neoclàssic
Segle XVIII
Any 1767
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA 16522
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: 08089A005000070000YM

Fitxes associades:

[La Vall de Vilaramó](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Jordi Piñero Subirana
dt., 27/11/2018 - 01:00

Descripció

Capella particular de la masia de la Vall de Vilaramó, emplaçada al centre d'un pati, a ponent de la casa. Va ser construïda l'any 1767 i presenta alguns elements d'estil neoclàssic. És una església d'una sola nau capçada amb absis semicircular, perfectament orientat a l'est. L'absis té una petita finestra amb arc de mig punt monolític. Sembla que els seus constructors van voler imitar la planta de les esglésies romàniques, especialment la de Santa Margarita de Tortafè, de la qual aquesta capella n'és en certa manera la successora. Això ha fet que alguns autors l'hagin considerat romànica del segle XII. La façana principal és a l'oest, i el portal d'entrada adopta l'estil neoclàssic, que en aquell moment s'estava posant de moda. Consta d'un emmarcament amb grossos carreus i és coronat amb un frontó partit, amb una fornícula central. Al damunt hi ha un òcul. Al mur posterior, sobre la teulada s'hi aixeca un petit campanar d'espadanya. L'aparellat dels murs és fet amb carreus irregulars i s'hi conserva un semi-arrebossat.

A l'interior la nau és coberta amb volta de canó amb llunetes, que arrenca d'una cornisa ben treballada. S'ha conservat la pintura mural en parets i la volta, que es va fer el 1895 segons una inscripció pintada sobre la porta. El pintor va ser Francesc Iglesias, de Moià. La volta és de color blau cel i a sobre té pintades unes fines flors. L'element més destacat són les lletres pintades a les llunetes que van resseguint el perímetre. Unint totes les lletres en surt la frase "a Sn BARTOMEU GLORIA". La capella s'acaba en un mur que separa l'absis de la nau, el qual estava decorat amb un retaule que narrava la vida de sant Bartomeu i que fou cremat el 1936. La part de l'absis es destina a sagristia.

Observacions:

A la porta d'entrada: 1767

Informació facilitada per Montserrat Vall de Vilaramó

Història

La Vall de Vilaramó és un gran casal gòtic, aixecat bàsicament al segle XIV per un gran senyor, tal vegada l'arquebisbe de Tarragona Arnau Cescomes, que era fill de Puig-reig. Entre els segles XVI i XVII es consolidà com un de les principals masos del terme de Gaià. Els propietaris han estat com a mínim des del segle XIII la família que va adoptar el cognom primer Vall i després Vall de Vilaramó, els quals han tingut una gran influència en la història del municipi de Gaià.

En època medieval la Vall de Vilaramó formava part de la parròquia de Santa Margarita de Tortafè (fora de l'actual municipi de Gaià). Era una petita església que al segle XV va passar a ser sufragània de Sant Esteve de Vilaramó. El 1680 la Vall va adquirir el mas la Riera de Tortafè, que era una de les cases de dita església. A principis del segle XVI aquesta església encara tenia culte, però a finals d'aquesta centúria ja havia quedat desafectada, i l'altar fou traslladat a l'església de Sant Esteve de Vilaramó. L'any 1767 Joan Vall de Vilaramó, hereu del mas, va rebre el permís del papa Climent XIII per construir una nova capella, al costat de la masia. En certa manera volia substituir la de Santa Margarita de Tortafè. Comptava amb uns diners deixats en testament pel seu oncle, beneficiat de la catedral de Vic. L'església es va dedicar a sant Bartomeu Apòstol i a Margarita Màrtir. L'any següent el papa Climent XIII va concedir permís per fer la capella, i aquest mateix any (1767) es va construir, segons consta en el gravat de la porta d'entrada. Aquest temple va ser profanat durant la Guerra Civil de 1936 i se'n va cremar el retaule, que va ser incendiat a fora, de manera que la resta de la decoració interior es va poder salvar. La construcció s'ha conservat en bones

condicions i pràcticament no s'hi ha hagut de fer cap restauració. Actualment s'hi diu missa per la festa del titular, Sant Bartomeu, el 24 d'agost.

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Arquitectura", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 182, 187-188.

